

28 FEB 2000

**KNOWLEDGE AND ATTITUDES TOWARD MENTAL ILLNESS
AND CAREGIVER - PATIENT RELATIONSHIPS : A STUDY
OF CAREGIVERS OF PSYCHIATRIC PATIENTS
IN NORTHEASTERN PSYCHIATRIC HOSPITAL**

RATTIKORN MUANGNANG

With compliments
of

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF NURSING SCIENCE
(MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

1999

ISBN 974-663-506-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

43704 e.l

4037096NSPS/M: MAJOR: MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING;
M.N.S. (MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING)
KEY WORDS : KNOWLEDGE / ATTITUDE / RELATIONSHIP/ CAREGIVER/
PSYCHIATRIC PATIENT

RATTIKORN MUANGNANG : KNOWLEDGE AND ATTITUDES
TOWARD MENTAL ILLNESS AND CAREGIVER-PATIENT RELATIONSHIPS:
A STUDY OF CAREGIVERS OF PSYCHIATRIC PATIENTS IN
NORTHEASTERN PSYCHIATRIC HOSPITAL. THESIS ADVISORS :
WASSANA CHALAMKET, M.Ed., TASSANA BOONTONG, Ed.D., ATIRAT
WATTANAPAILIN, Ed.D., 92 p. ISBN 974-663-506-9

Mental illness is chronic disease which is characterized by cognitive, emotional and behavior abnormalities. The psychiatric patients may not be able to look after themselves in performing every day functions, so they must receive help from caregivers.

The purposes of this descriptive study were to examine knowledge of caregivers about mental illness, attitudes of caregivers toward mental illness and caregiver – patient relationships. The samples were caregivers who brought psychiatric patients to Prasrimahabodi psychiatric hospital. Accidental sampling method used to collect 350 caregivers closely related to the patients. The data were collected from 15 February 1999 to 30 March 1999. The questionnaires used in this study consisted of questions about demographic data about caregivers and demographic data about psychiatric patients. The reliability of the questionnaire data concerning knowledge of caregivers about mental illness, attitudes of caregivers toward mental illness, and caregiver – patient relationships were 0.77, 0.77 and 0.86 respectively. The data were analyzed by using frequency distribution, percentage, mean and standard deviation.

The results of this study revealed that most caregivers (62 %) possessed good knowledge about mental illness. The caregivers had moderate attitudes toward mental illness ($\bar{X}=2.88$, S.D.=0.46). Caregiver- patient relationships were good ($\bar{X}=3.03$, S.D.=0.37). When considering the knowledge in detail, it was found that the caregivers had a lack of knowledge about side effects from psychotropic drugs and treatment by electroconvulsive therapy. Implications for nursing practice are that psychiatric nurses should give knowledge about mental illness and encouragement to create a positive attitude of caregivers toward mental illness.

4037096 NSPS/M : สาขาวิชา : สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์; พย.ม. (สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชศาสตร์)

รัตติกกร เมืองนาง : ความรู้ เจตคติเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิต และสัมพันธภาพต่อผู้ป่วย : กรณีศึกษา ญาติผู้ดูแลที่นำผู้ป่วยมารับการรักษาในโรงพยาบาลจิตเวชในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(KNOWLEDGE AND ATTITUDES TOWARD MENTAL ILLNESS AND CAREGIVER – PATIENT RELATIONSHIPS: A STUDY OF CAREGIVERS OF PSYCHIATRIC PATIENTS IN NORTHEASTERN PSYCHIATRIC HOSPITAL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : วาสนา แดงลมเขตร กศ.ม.(การแนะแนว), ทศนา บุญทอง Ed. D., อติรัตน์ วัฒนไพลิน ค.บ.,กศ.ม.(การแนะแนว), กศ.ด. (การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร) 92 หน้า, ISBN 974-663-506-9

การเจ็บป่วยทางจิตเป็นโรคเรื้อรัง ซึ่งโรคนี้อาจมีความผิดปกติเกี่ยวกับความคิด อารมณ์ และพฤติกรรม ผู้ป่วยจิตเวชจึงไม่สามารถดูแลตนเองในการทำกิจกรรมต่างๆ ได้เช่นเดียวกับคนปกติ ดังนั้นผู้ป่วยจึงจำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือจากญาติ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย มุ่งศึกษาความรู้ของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิต เจตคติของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิต และสัมพันธภาพต่อผู้ป่วย กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโดยตรงมากที่สุดและเป็นผู้นำผู้ป่วยมารับการรักษาในโรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ จำนวน 350 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2542 ถึง 30 มีนาคม 2542 โดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของญาติผู้ดูแลและแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ป่วยโรคจิต แบบสอบถามความรู้ของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิต แบบสอบถามเจตคติของญาติผู้ดูแลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิต แบบสอบถามสัมพันธภาพของญาติผู้ดูแลต่อผู้ป่วยโรคจิต หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้เท่ากับ 0.77, 0.77 และ 0.86 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคจิตส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิตอยู่ในระดับดีถึงร้อยละ 62 ญาติผู้ดูแลมีเจตคติเกี่ยวกับการเจ็บป่วยทางจิตอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 0.46) และมีสัมพันธภาพต่อผู้ป่วยโรคจิตอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาความรู้ในรายละเอียดพบว่าญาติผู้ดูแลยังขาดความรู้ในเรื่องอาการข้างเคียงจากการใช้ยารักษาโรคจิตและการรักษาด้วยไฟฟ้า สำหรับช่วยเหลือในโรงพยาบาลจิตเวชจึงควรมีการให้ความรู้ในเรื่องดังกล่าว และเสริมสร้างเจตคติของญาติผู้ดูแลต่อการเจ็บป่วยทางจิต